Stoppa Skadliga Utsläpp av Miljögifter
Verksamhetsberättelse 2025

I styrelsen har ingått:
Katti Svedberg, ordförande
Irène Karlbom Häll, sekreterare
Nicklas Ekebom, kassör fram till augusti
Therese Nilsson, kassör fr o m augusti
Tomas Öhling, vice ordförande
Monica Svendeborn, suppleant fram till augusti, därefter ledamot
Henrik Lindström, suppleant
Camilla Rosenkrantz suppleant t o m oktober

Valberedningen: Birgitta Rinman och Vuokko Rapeli
Revisorer: Patrick Björk och Aleks Tudzarovski

Under året har föreningen bedrivit ett omfattande och målmedvetet arbete på flera nivåer – juridiskt, politiskt och opinionsbildande för att driva frågan om utsläppen från Senior Material.

Flera rättsliga processer har drivits med stöd av Miljöjuristerna samt juristbyrån GBH Miljörätt, i nära samarbete med Naturskyddsföreningen. Samarbetet med Naturskyddsföreningen har varit särskilt viktigt då organisationen, genom sin mångåriga verksamhet, har talerätt enligt Århuskonventionen.
SSUAM är ännu en ung förening, men genom detta samarbete har vår talan kunnat föras fram juridiskt genom Naturskyddsföreningen. Detta har skett i Seniors dispensansökan.

Under året har föreningen lämnat yttranden i dispensärendet, överklagat beslut och dessutom begärt inhibition, något som sen också beviljades i december. Detta innebar ett omedelbart stopp för verksamheten i väntan på att rättsprocesserna skulle avgöras. Därefter kom beslutet att dispensärendet rörande Senior Material skulle återförvisas till Kemikalieinspektionen för ny prövning. Denna återförvisning överklagades och vi stod fast vid att dispensen skulle hävas.

Samtidigt som dessa juridiska processer pågick meddelade regeringen i ett regleringsbrev att Kemikalieinspektionen får i uppdrag att se över regelverket kring klorerade lösningsmedel, särskilt Metylenklorid. Syftet är att skärpa möjligheten att bevilja dispenser och tydliggöra hur begreppet synnerliga skäl ska tolkas. Denna

utveckling hade med stor sannolikhet inte skett utan den starka opinionsbildning som SSUAM under året har bedrivit.

I början av maj tog föreningen, tillsammans med föreningens jurist Gunilla Högberg Björck på GBH Miljörätt, ytterligare ett juridiskt steg genom att begära att Senior Materials miljötillstånd skulle återkallas. Begäran riktades till Samhällsbyggnadsförvaltningen i Eskilstuna kommun som är tillsynsmyndighet då detta är den enda vägen man har att kunna komma åt miljötillståndet.

Som svar på detta begärde Samhällsbyggnadsförvaltningen att vissa villkor skulle ändras. Förslaget innebar att Senior Material skulle få släppa ut maximalt 120 ton per produktionslinje. Med två produktionslinjer i drift (då de övriga fyra ännu inte är bygg da) skulle detta innebära ett maximalt utsläpp på 240 ton under en prövotid på två år. SSUAM anser att även denna nivå är oacceptabelt hög och har därför överklagat beslutet. Ärendet ligger i skrivande stund hos Länsstyrelsen Södermanland.

Föreningen har i processerna ang miljötillståndet också fått stöd av framstående internationella experter: Konstantinos Makris, professor vid Cyprus University of Technology, har tidigare studerat utsläpp från Astrasol på Cypern och har bidragit med en vetenskaplig inlaga i vårt yttrande.

Även Dr Peter Fisk, en internationellt erkänd expert inom kemikalielagstiftning och särskilt EU:s REACH-förordningen, har bistått föreningen. Han är grundare av Green Chemical Design Ltd och tidigare ledare för Peter Fisk Associates (numera Vitis Regulatory). Dr. Peter Fisk har över 13 års erfarenhet av konsultarbete gentemot tillsynsmyndigheter och industri, är författare till handboken Chemical Risk Assessment: A Manual for REACH och har lång erfarenhet av riskbedömning, farobedömning, QSAR-modeller och utveckling av hållbara kemikalier. Han har genomfört beräkningar och lämnat ett yttrande till stöd för föreningens överklagande.

Föreningen har även aktivt arbetat för att lyfta frågan på europeisk nivå. Dialog har förts med Europaparlamentarikerna Pär Holmgren och Jonas Sjöstedt kring möjligheten att granska om hanteringen av ärendet är förenlig med EU:s kemikalielagstiftning.

Utöver det juridiska arbetet har föreningen haft en intensiv dialog med lokala politiker och tjänstemän i Eskilstuna kommun. SSUAM har också tagit emot besök utöver EU-parlamentariker även rikspolitiker som velat informera sig om frågan och visa sitt stöd.

Föreningens opinionsbildning har varit omfattande. Medlemmar i styrelsen har publicerat flera debattartiklar, främst i Eskilstuna-Kuriren men även i rikstäckande

medier. Många av föreningens medlemmar har dessutom representerat föreningen i intervjuer i TV, radio och nyhetstidningar.

Ett stort arbete har också lagts ned på föreningens digitala närvaro. Facebookgruppens administratörer har kontinuerligt arbetat med att hålla ordning i våra kanaler på Facebook och samtidigt värnat en respektfull ton i en fråga som engagerar och upprör många. Som en del i detta arbete har föreningen också tagit fram en särskild kommunikationspolicy (bilaga).

Särskilt planeringsgruppen har spelat en viktig roll i att lyfta frågan genom strategiskt arbete gentemot opinionsbildare. Detta arbete har haft stor effekt och bidragit till att föra upp frågan på den politiska dagordningen – lokalt, regionalt, nationellt och även på EU-nivå.

Sammanfattningsvis har SSUAM under året etablerat sig som en stark och seriös aktör i frågan. Genom juridiska processer, vetenskapligt stöd, politiska kontakter och ett omfattande opinionsarbete har föreningen på kort tid lyckats påverka både den offentliga debatten och den politiska dagordningen.

Styrelsen har haft 12 möten under 2025 samt ett antal diskussionsmöten.

Planeringsgruppen har haft 15 möten under året. Drivande har varit Monika Olsson och Eva Johansson

Demonstrationer:

• SSUAM har anordnat demonstrationer utanför Stadshuset vid kommunfullmäktigesammanträden vid 10 tillfällen
• Demonstrationer utanför Senior Material har genomförts tre gånger, den 5/2, 1/10 samt 14/10
• Demonstration utanför Kemikalieinspektionen 10/3. (kostnad för ett tillstånd samt en buss, 24 personer åkte med)
• Demonstrationståg den 26/4 i Eskilstuna, från Stadsparken till Fristadstorget
• Demonstration utanför Riksdagen den 9/9
• Demonstration tillsammans med vårdinitiativet den 15/11. 6000 demonstranter deltog

Flygbladsutdelningar:

• 20/3 utanför MDU, 24/4 utanför Stadshuset
• 12/6 utanför Ica Maxi och Ica Ekängen
• 9/8 runt drakbåtsfesten, - 28/8 utanför Stadshuset
• 2/10 utanför Stadshuset, 3/10 utanför Värjan

• 10/10 utanför Stålforsskolan/konserthallen vid Gala för Världens barn
• 9/12 utanför riksdagen och särskilt inför att miljö o jordbruksutskottet hade möte.
• 9/12 även i Strängnäs när Tidö partierna hade möte hos Ulf Kristersson.

Planeringsgruppen medverkade på Årsmötet den 16/3 som funktionärer, genomförde affischering innan den stora demonstrationer den 26 april och tillsammans med vårdinitiativet den 15 november. Två av medlemmarna hade möte med forskare från Linköping som ville veta hur vi medborgare ställer oss till Seniors planer. Ytterligare en banderoll och några plakat tillverkades under året. Flygblad, klistermärken samt kassareklam via AdinQ producerades under året. Till det kom ett flertal privata initiativ med affischer, filmer mm som stödde vår sak och ibland använde vår logotyp.

Lovisa och Monika i planeringsgruppen mailade ett trettiotal influencers för att få hjälp att sprida information. Flera av dem gjorde också det och störst genomslag fick nog Viktor Frisk, vars insats ledde till en rad TV-inslag och att flera offentliga personer gick ut med sitt öppna stöd.

Stoppa Skadliga Utsläpp av Miljögifter/SSUAM
info@ssuam.se